

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

X évfolyam.

FIUME, csütörtök 1913. június 5.

124. szám

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229).
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3, 1 em.
Nyomda telefonszáma (lapzártá előtt) 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy hóra 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

A fiumei magyarok.

Vertük a mellünket. Büszkélkedtünk. Itthon vagyunk, — mondottuk. Fiume igaz, vérbeli, hamisítatlan magyar föld és — Ó felsége híres mondása szerint, a magyar korona gyöngye. A történelem, a földrajz nekünk adtak igazat, de a napi jelenségek gyakran elhomályosították a történelem fényes lapjait és elmozdítani akarták a földrajz szilárd vonalait.

Mi magyarok itthon volnánk Fiumében és mégis! . . . mennyi keserűség, szenvedés, bánat, megbántás jutott nekünk osztályrészüln éppen azok részéről, akik leginkább sütkéreznek állami hatalmunk verőfényében.

Ne áruljunk zsákban macskát. Mondjuk ki a szót nyíltan, a magyarnak nem jellemvonása a kertelés. A fiumei magyarság igen súlyos bánatokat szenvedtek el azok részéről, akik szintén magyarok, mert fiumeiek, de mégsem egyik velünk, mert észükben, gondolataikban idegen régiókban járnak. Akik elfogadják ennek a szent hazának az áldásait, de mégis megtagadják Hungáriát, mint hajdanta Noét a fiai. A fiumei olasz nem asszimilálódik, a nyelvünket — amelyre pedig anyagi érdekből is szüksége van — nem tanulja meg, nemzetiségére nézve pedig azt mondja: fiumaner. Mi több: nyíltan vágták már a szemünk közé, hogy mi csak bevándorolt

jött-mentek vagyunk. Jött-mentek mi, akik itthon vagyunk, akiknek számára e földön kívül nincs hely!

Valóban, a megbántásnak, a lealázásnak csimboraszója volt ez, de mi türtünk krisztusi türelemmel, erőnk, fensőbbségünk tudatában azzal a hittel, hogy el kell jönni annak a jobb kornak, amelyet a költő lángelméje vetített ragyogó aranysugárral a kéklő magyar ég tiszta kárpitjára.

Ugy érezzük e pillanatban, hogy megnyűlték a végsőkig feszített lelkek. A napi krónikából egy biztató jelenséget ragadunk ki és diadalmas dokumentumul tárjuk az igazságos közvélemény elé. Ime, lássátok és tanuljatok. Így fizetünk mi, lovasias magyarok, mert a mi szívünkben nincs harag, nincs gyűlölet, a mi karunk — a legvégső pontig — ölelésre és nem taszításra van berendezve.

Emlékezzük vissza, hacsak egy pillanatra is, a munkásbiztosító nemrég lefolyt választására. Két lista állott szemben. Az egyik a horvátok akaratát képviselte, a másik a szervezett munkások égisze alatt készült. Ez utóbbit általánosságban az olaszok listájának nevezték. Mindnyájan tudtuk, hogy ebben az összeállításban — olaszok és horvátok — a kitűnően szervezett horvátok nagy fölényben vannak. Az „olaszok“ léte ez uttal tisztán a magyaroktól

restek; és vagyona kisebb volt, semhogy arra pályáztak volna. Ő maga sem szánta volna magát rá, hogy közönséges, durva ember feleségévé legyen. Így hát napról-napra keserűségebbek lettek a napok. Véréne úgy érezte, mintha esőpöccint apadna a bűvös forrás, melyből csak egyszer merít az ember. És ezt sohasem érezte fájdalmasabban, mint huszonharmadik esztendeje tavaszán.

Akkor tért vissza hazájába Philippe de Virés. Véréne kedvelte őt, amikor ő maga még kis leány volt. Hallgatag, gyengéd kedélyű ember volt Philippe; visszaemlékezett ő is a gyermekre, kinél ő fél emberöltővel idősebb volt és kinek álmódó tekintete, szava hajdan mulattatta és érdekelte őt. Messzi távolból jött, hosszú esztendőknél át járta a világot, időzött Dél-Azsiában, Indiában, Ausztráliában, Észak- és Dél-Amerikában. A jelleme, diszkrét és finomanáryalt módora nem változott meg. Véréne megérezte, hogy ezt az embert tudná szeretni legjobban a kerek világon. De ő nagyon is szép volt, nagyon is gazdag — a legkiválóbb lányok egyikének való! És a kis Véréne nem is gondolt reá másképpen, minthogy képet alkotson magának egy emberről, ki reá hasonlítva, kevésbé kedves, kevésbé szerető kevésbé vagyonos volna és akit ő szeretni merne. De ilyen képet alkotni magának: ő, ebben nagy melankólia volt. — Véréne kóborolt a vizek partján, nézte hajjukat, mely foszlik, miként az álmok s hallgatta szavukat, mely

függött. Ha a horvátok a kölesönt csak passzív magatartással fizetik vissza, akkor a fiumei kerületi munkásbiztosítónál ma a horvátok dirigálnának és a hivatalos helyiségben a buon giorno helyett a dobar dan és a prego helyett a molim járná. Ez tény, ez történelem, amit minden objektív ember elismer.

Csakhogy a magyar lovasias, a magyar már világtörténelmi eseményeknél is fátyolt borított a multra és az izmos, erőből duzzadó kar ezuttal sem sujtott, hanem ölelt. Magához ölelte azokat, akik a nemzetek uránájában fiumáner néven akarnak szerepelni és akik még sohasem kísérelték meg, hogy asszimilálódjanak hozzánk: akiknek részéről semmi szeretet, de sok megbántás volt az osztályrészülnk.

Nincs előttünk a kimutatás, nem tudjuk, hogy hány magyar szavazatot adtak le. De hogy sokszorozottan több volt, mint a differenciális 150—160, azt tudjuk. Néhány száz jó, biztos magyar szavazat esett a szervezett munkások javára, mert — tudvalevő — a horvátok egyetlenegy szavazatot sem kaptak a mi részünkről. A magyarok az olaszokkal szavaztak és ezzel javukra billentették a mérleget. Állapítsuk meg tehát, hogy a régi regime folytatását egyedül és kizárólag a magyar szavazatok tették lehetővé.

Ha akarjuk, tegyünk itt pontot. Folytatni sem kellene, hiszen minden gondolkodó ember, le tudja vonni a konzekvenciát. Ámde ez csak egy eset a sok közül. Tudunk még nehányat, mikor a sokszor megbántott, kő-

olyan halkán zengő, édesen csalogató, mint a reményé . . .

És az az est nagyon szomorú volt. Véréne könnyű, ezüstös csillogású ruhában átsuhant a mezőn, amidőn megpillantotta unokanővérét, Martheot és Philippe de Virést, kik egymás mellett haladtak végig a sűrű fazonon. A bucsuzó nap sugaraiban megragyogott Marthe szőke haja; Véréne nézte rózsás, üde arcát, királynői alakját, mely annyira illett Philippe daliás termetéhez; és úgy érezte, hogy ők ketten egymásnak rendeltettek. Szíve szorult és szemét könny lepte el. Elhagyta a mezőt, átvágott a cserjésen és csakhamar tisztásra ért, melynek sarkában kis őrház állt. Kopottszerű, rosszkedvű kutya őgyelgett közelében. Mind járt láthatta az ember, hogy bizalmatlansággal van telve, embergyűlölővé lett, mióta tapasztalta, milyen kegyetlenek az emberek. Véréne közeledtére mintha barátságosabbá válna, széles pofája mintha elmosolyodna. — Nem felejtettelek el, ne félj — kiáltotta Véréne.

Fölbontott egy kis csomagot és néhány csirkecsontot és husdarabot dobott a szomorú állat felé. Az bekapta, majd hirtelen szelidebbé vált, hizelgő szemekkel közeledett a lány felé és megnyalogatta a kis barna kezét. Az a perc a kutya, életében a boldogságnak, talán az illúzióknak, az álomnak egy perce volt. Véréne majdnem megirigyelte. Söhajtozva folytatta útját. Áthaladt a

„A Tengerpart“ tárcája

A kis Véréne.

A kis Véréne huszonhárom éves volt és még mindig nem volt férjnel és ez kétségbe ejtette őt. Férj és gyermekek nélkül az élet fagyosnak tetszett neki, miként az északi sark vidéke. Várt és várt és szívében nőtt a remény: minden új évszak multán szomorubbak, sivárabbak érezte az életet. Lassan-lassan biztonssággá vált sejtelve: hogy az ő számára soha sem lesz boldogság, hogy csak azért pillantotta meg e világot, hogy itt megismerje a vén leányok iszonyu sorsát. Igaz, hogy a környék férfiai nem igen voltak neki valók. Alacsony termetű és karesu volt, finom izületű, az areszőre bronzszínű, a haja fekete és borzas: „boszorkányhajnak“ mondták a barátai; a szeme sajtósárga: zöldes kék, valami sziporkázó, aranysárgába játszó sugárzással. Kissé sántított, gyermekkorától. Mégis nagyon bájosak voltak a mozdulatai; arca finom metszésű. Valami titokzatos volt a kifejezésében, sőt olykor egy kis vadság is. Kóborolt az erdőben és a parkban, különösen a tavak mentén, mert imádta a vizeket. Senkisért tartotta ellenszenvesnek, de mindenki idegennek érezte. A hatalmas izomzatú, szélesvállú vadászok kevésbé vészre a lányokat választották, a polgárok egyszerűbb, derültebb kedélyű feleségeket ke-

vel dobált magyarság kenyérral hajított vissza.

... És az ilyen eseteknél vulkáni erővel tör elő a kérdés: mikor látják be a „fiumánerok“, hogy egyedül és kizárólag egy jó barátjuk van, akire jobban-rosszban számíthatnak, aki a szívével érez, aki szeretettel öleli őket a keblére, aki — ha kell — oltalmat és erőt ad? Mikor látják be, hogy Árpád földjén kívül számukra sincs hely és csak a magyar az a jóbarát, akivel együtt kell dolgozniok, hogy Fiume arra a piederstálra emelkedjék, amely őt fényes multja, erőteljes jelene és reményteljes jövője alapján megilleti? (k. p.)

Szemlélődés.

—o—

A béke. — A szüffraszettek a nők ellen. — Az üzleti záróra kérdése és a főváros. — A tartalékosok felváltása az annektált tartományokban. — A szerb moratórium.

Végre aláírták a londoni békeszerződést, amely fölcsztja Törökországot a balkáni szövetségesek között és máris új háboru fenyeget. Bulgária és Szerbia összetűztek Macedóniában és mindennap kevesebb a remény a békés megoldásra. Bulgária előbb kénytelen volt átengedni Szilisztriát Romániának, majd Isztíp, Köprülü, Prilep és Geogeli tisztán bolgár lakosságú városokat Szerbiának hagyta, de tovább engedményeket nem hajlandó tenni. Szerbia ennek ellenére ragaszkodik a szerződés revíziójához és csapatait a bolgár határ mentén összevonta. Oroszország, hir szerint, mindent elkövet, hogy a két szláv népet a végső eszközöktől visszatartsa, de azért voltaképpen sohasem lehet tudni, hogy Oroszország mit akar. Annyi bizonyos, hogy a szerbek étvágya evés közben rettenetesen megnövekedett és valósággal veszedelmessé kezd válni. Másrészt Bulgáriában olyan katonák, mint Fiesey vezérkari főnök, Szavov és Dimitriev tábornokok, bizonyára ismerik nemcsak a bolgár hadsereg teljesítőképességét, hanem a szerbekét is és nem fogják kockára tenni nemzetük most aratott dicsőségét, ha nem biztosak az eredményben. Rossz jel, hogy Bulgária már aláírta a békét Törökországgal, hogy teljesen szabad

patak hidján és Mathieu apó gunyhója elé ért; szegény vén Mathieu ott ült összekuporodva, kesergő arccal, mintha a csufságán, az öregségén, az elhagyottságán sopánkodna minduntalan. Csak akkor öltött más kifejezést ez az arc, amikor a kis Véréne közelített... Akkor Mathieu úgy érezte, mintha a napfényt látná, a hajdani szép napokat, az ifjúságot: nevetett — ama mogorva kutya módjára. Véréne melléje ült — és ez volt az, amivel legboldogabbá tette őt. Az öreg beszélni kezdett akkor: régi dolgokról, összeavarta ezeket a jelen eseményeivel, nem lévén már képes arra, hogy megkülönböztesse az álmot a valóságtól. De a felhők közepette volt valami határozott is: a kis kisasszony, ki mellette ült, ki a jóságos emberiséget képviselte, az ő rideglelkü, durva rokonaival és a gyúvosan vagy közömbösen mellette elhaladó ismerőseivel szemben... És amikor Véréne végre távozott, miután a fülébe kiáltotta, hogy majd visszatér: az öreg számára már is kezdetét vette a várakozás ideje... Ez volt az egyedüli, ami foglalkoztatta és gyakran, e várakozás közben, úgy tetszett ennek a szegény zavaros elmének: mintha már itt volna a közelében az ő kis angyala és motyogni kezdett és mosolyogni és kinyújtotta a kezét, hogy megsimogassa...

Amidőn Véréne a Camisard-tó mellé ért: már borult az est. Fáradtan leült egy bazaltkőre és a homályba bámult... És mély kétségbeesés vett rajta erőt. Valamikor

keze legyen és nagyobb energiával beszélhessen és léphessen föl Szerbiával szemben.

Görögország szintén nagyobb igényeket támaszt, mint amennyi az előzetes szerződésben biztosítva volt számára és már arról is beszélnek, hogy Szerbia és Görögország között új katonai konvenció jött létre. Valószínű azonban, hogy ezuttal a hatalmak nem engedik kenyértörésre vinni a dolgot, ezuttal talán Oroszország sem, mert nem áll érdekében a balkáni szlávok meggyöngítése, ami pedig okvetlenül bekövetkezik, emberben és pénzben egyaránt.

A londoni szüffraszettek újabb csinjeiről, illetve kártékony dühöngéséről ad hirt az az értesülésünk, amely szerint a nők választójogaért harcoló szoknyás terrorista társaság újabban a nők ellen fordul. A női szavazati jog örültjei az előkelő hölgyek estét teszik tönkre és veszélyeztetik erőszakosságaikkal. A magánházak és esték, társaságok elleni támadások oly gyakoriak lettek az utóbbi időkben, hogy a hölgyek, a kik társas összejöveteleket fogadtak, magán detektívek segítségével őriztették magukat és vendégeiket. Az angol főváros detektívkarának van egy országos hirű nőtagja. Miss Maud West ez a hölgy, aki egy londoni lap kérdésére a következő érdekes vallomást tette:

— Az utóbbi hetekben a magán detektívek legnagyobb részét csakugyan az a szolgálattal foglalta le, amelyet magánházakban kellett teljesíteniök a szüffraszettek romboló dühének meggátlására. Nemrégiben megtörtént például, hogy egy peer palotájában ahol tea-este volt, a képtárban egy festményt ismeretlen tettes összehasogatott és alája ragasztotta az ismert cédulát: Votes for Women. Szerencsére a merénylő szüffraszett nem értett a képhez, mert éppen az a festmény, amely buzgóságának áldozatul esett, nem nevezhető értékesnek. Egy más esetben egy palota urnője, miután vendégei eltávoztak, azt a megdöbbenő fölfedezést tette, hogy a szalonjának egyik legértékesebb és legrégebb gobelinje teljesen szét van vagdosva. Azóta nem lehet megállapítani, vajjon a szüffraszettek a vendégei között osonjak-e be a házba, vagy a hölgyvendégek közül birtak-e rá valakit a barbár pusztításra. Néhol már arra lehet következtetni, hogy a szolgálók titokban zsoldot huznak a női választójogi ligától és külön juta-

azt hitte ő, hogy az élet gazdag, tündöklő, — azt hitte, hogy vannak oly gyönyörű dolgok benne, mint a tündérmesék, oly váratlan események, mint a csodák, oly édes, titokzatos pillanatok, mint a minőktől a esobogó hullám regél... De nem, az élet szürke, egyhangú és kegyetlen: siván és sötét, a boldogság elsuhan a távolba és ködbe vész, a láthatáron túl.

Imígy eltűnődve és keseregve észrevette, hogy a fürteivel játszadozó szellő a rendesnél is jobban összeborziasította a haját. Hogy rendbeszedeje, kivette a fésűt és a hajtűket. A sötét hullámok előreestek arcára és egy pillanatig e fekete selyem szövevényen át néztek ki a kék szemek a világba. Úgy tetszett, mintha a lány most még távolabb volna a reális dolgoktól, mintha minden örömtől kirelhetetlen árnyék választaná el őt. Úgy érezte, mintha meg akarna hasadni a szíve és könnyei kicsordultak, süriin beregték végig forró arcán...

— Egvedül, egyedül! Egészen egyedül mindvégig! — zokogta.

Végre hátravetette fürteit és föltekintve, hirtelen reszketni kezdett. Mellette állt Philippe de Virés és nézte őt. Az ő szeme is nedves volt. Rekedt, remegő hangon szólalt meg.

— Mi baja van Véréne?

Ő lesütötte fejét, szegyenkezve, zavartan.

— Nem tudja, hogy a barátja vagyok...

lomban részesülnek, ha kenyéradó gazdájuk valamely értékes műtárgyát elpusztítják és az ismert propaganda-cédulát hagyják alatta. Az előkelő társaság sok hölgye fenyegető levelet is kapott, amelyben fenyegetadják, hogy házuk műtárgyait és értékes öreg butorait a liga halálra ítélte; mindezt a nők választójoga érdekében. Mivel ezek a dolgok brutalitásában és hevességében már fantasztikus határokat érnek el, a hölgyek ugyszólván saját gyermekeiket is féltik. Igen sok anya már csak magán detektív vagy férfi őriző kíséretében engedi sétára gyermekeit.

A székesfőváros közgyűlése még 1911. év májusában felirt a kereskedelmi miniszterhez, hogy a záróra kérdését oly módon rendezze, hogy Budapesten az üzleteket — az élelmiszerek árusításával foglalkozó üzletek kivételével, amelyeket legkésőbb este fél 9 órakor kell bezárni — legkésőbb este 8 órakor zárják; szombaton este pedig az összes üzleteket 9 óráig lehessen nyitva tartani, de záróórán túl az irodai alkalmazottak sem dolgozhatnak. A tanács a képviselőházban most benyújtott törvényjavaslatból arról értesült, hogy a miniszter a záróra tekintetében a szombati napra vonatkozólag a fővárosnak a feliratban kifejezett kívánságától eltér, amennyiben a tervezet szerintszombaton olyan üzleteket, amelyeket reggel 5—6 óránál később nyitnak, este 8 órától tovább is, de legfeljebb 10 óráig nyitva szabad tartani. Ez a rendelkezés a kereskedők aránylag nagy részének nem felel meg, mert ezzel a rendelkezéssel a záróórát illetőleg egységes rendszer helyett rendszertelenség fog bekövetkezni. A kérdés helyes rendezését leginkább közös megállapodás útján lehet elérni. A főváros közgyűlése ily közös megegyezés alapján irt fel a kereskedelmi miniszterhez, amely megegyezéshez úgy a munkaadók, mint az alkalmazottak összes számottevő egyesületei teljes egyértelműséggel hozzájárultak és ezt a megegyezést a közönség is rokonérzéssel fogadta. Ennélfogva a tanács újabb feliratot intézett a kereskedelmi miniszterhez, hogy ehhez az állásponthoz térjen vissza és a már benyújtott törvénytervezetet ehhez képest módosítsa. Egyidejűleg a tanács elhatározta, hogy a felirat szövegét a főváros összes képviselőinek is megküldi, hogy a

hogymindent megtennék, kis Véréne, hogy eloszlássam a bánatát, ha hatalmamban állna?

A könnyein át mosolygott Véréne, halvány mosolylyal, melyben fájdalmas ironia volt:

— Mindent! — szólt... — mindent! Ah ez igen nagy szó.

— Nem nagyon nagy arra, hogy kifejezze gyengédségemet, kis barátnő.

A lány most még jobban reszketett; szédült. Sajátságosan beszélt Philippe. Az emberi hangnak e vibrálását eddig nem ismerte Véréne; ez majdnem megijesztette. A férfi megragadta a kezét: szemébe tekintett mélyen. És minthogy jobban értette át a lelket, mint a fiatal leány: most már nem habozott.

— Oh kis Véréne, suttozta, ha tudná, mily meghatott szívvel követtem... Ha tudná, milyen édes volt szívemnek a maga jósága... Bár remélhetném, hogy az én életem a magáé mellett fog lefolyni — mindig — mindvégig...

Ekkor végre elhitte a kis Véréne, mi hihetetlennek tetszett. Ajkain örömkialtás tört elő. És amidőn Philippe karja dereka köré fűződött: átérezte, hogy vannak dolgok, melyek oly gyönyörűségesek, mint a tündérmesék, események, melyek oly váratlanul jönnek, mint a csodák és pillanatok, melyek édesebbek azoknál, melyekről a hullám esobogása regél.

törvénytervezetnek a képviselőházban való tárgyalása alkalmával a főváros kivánságát támogassák.

Ujdonságok.

FOGADJA...

Abbáziából két sürgönyt küldöttek tegnap délután Budapestre. Így szólak:

I.

Méltóságos

Désy Zoltán

országgyűlési képviselő urnak

Budapest.

Midőn elszorult szívvel látjuk szemünk előtt elvonulni a Carpathia kívándorló-hajót, mely véreinket a messze idegenbe viszi, ugyanakkor tomboló lelkességgel veszünk hirt az igazság diadalra jutásáról, mely egy szebb jövő eljövételét hirdeti.

Fogadja Méltóságod legszívélyesebb szerenese-kívánataink kifejezését.

Az Abbáziában üdülő magyarok.

II.

Nagyságos

Vázsonyi Vilmos

országgyűlési képviselő urnak

Budapest.

A Désy ügyben elért fényes sikere alkalmából fogadja Nagyságod legszívélyesebb szerenese-kívánataink kifejezését.

Az Abbáziában üdülő magyarok.

*

Apropos! Azt irtuk, hogy ez a két sürgöny tegnap repült Budapestre. Hozzátecsszük, hogy a sürgönyöket délután 2 órakor adták fel. Valaki azt kérdezhetné, hogy miként tudták 2 órakor Abbáziában hogy mi történt 1 órakor Budapesten.

Ez a boszorkányos gyorsaság A Tengeppartot dicséri. Mi megkaptuk a telefon-értesítést egynegyed kettőkor. Azonnal továbbítottuk abbáziai tudósítónknak aki 10 perccel később már osztatta lapunk rendkívüli kiadásait.

Két órakor már egész Abbázia tudta a nagy szenzációt. Ez a magyarázata a két órai sürgönyzésnek.

—o—

— **A kormányzó Budapesten.** Wickenburg István gróf v. b. t. t. kormányzó, hivatalos ügyben, ma este 6 órakor Budapestre utazik.

— **Természeti rithaság a fiumei biológiai állomáson.** A fiumei tengerészeti hatóság biológiai állomásának láttnivalói érdekes természeti ritkasággal szaporodtak. Garády Viktor tanár, az állomás vezetője, néhány nappal ezelőtt egy óriási fehér homárt fogott a quarnerói Morlaccia csatornában, ahol az egyik hatósági gőzössel tengerfenékkutatást végzett. A ritka állatnak, a mely tele van petékkel, sok szemlélője akadt és a trieszti, meg a rovigóni biológiai állomások vezetői is Fiumében jártak az albino tulajdonság e ritka esetének a tanulmányozására.

— **Horvát papok a kívándorló hajókon.** A horvát Szt. Vitus egyesület választmánya tegnap ülést tartott, melyben elhatározták, hogy a kívándorló lelkéi istápolása, valamint a vallásos érzés ápolása céljából a Cunard-társaság hajóin állandóan papokat fognak járattatni.

— **A Diákasztal Fodor Dolores gyűjtővé** 101 koronát, Dóczi Erna gyűjtőivén 54 koronát kapott, amiért ez uton mond halás

köszönetet a kivitelezési akadémiának köre.

— **Hitelezési csalás.** A fiumei törvényszék büntető tanácsa tegnap foglalkozott P. Horváth Ede ügyével, aki élelmiszer nagykereskedőnek adta ki magát és nagyhangu megrendelésekkel az ország minden részéből rengeteg árut vásárolt hitelbe, de azok árával rendesen adós maradt. P. Horváth Ede utánvétellel hozatta áruit és ha a könnyen romlandó élelmiszer az itteni vasúti állomásra megérkezett, táviratot küldött a feladónak, hogy az árut az utánvét alól sürgönyileg oldja fel, mert ha — ugye — a cikkek utközben elromlottak, csak a láda felbontása után győződhetik meg erről. A termelők rendesen felültek a trükknek és nehogy az áru a hosszu alkudozás alatt elromoljon, akként intézkedtek, hogy Fiume állomás az utánvételi összeg lefizetése nélkül kiadja a küldeményt. Az árát persze a legritkábban és csak a legerélyesebb fenyegetésre kapták meg, mert Horváth Ede, aki ezeket az árakat eladta, abból élt, amit ilyen uton keresett. Hitelezőivel legtöbbször csekély összegben kiegyezett és sokan futni engedték, csak hogy a veszett fejszének legalább a nyelét megmenthessék. A fiumei járásbírószágon számos ilyen perét tárgyalták, de a pörök jó ideig csak a polgári eljárás terén mozogtak. Minthogy a bíróság a folyton ismétlődő perekből belátta, hogy P. Horváth Ede üzletei nem tiszták, többek feljelentésére büntetett tárgyaláson egy havi fogházra ítélte. Érdekes, hogy P. Horváth Ede a magyar királyi tengerészeti akadémián is ösztöndíjazott volt, de Szabó Samu igazgató kidobta onnan, mert a növendékeknek kukacos ételeket szolgált fel. Azóta Szabó Samu, és az akadémia ellen folytonos támadások jelennek meg a fővárosi hírlapokban.

— **Az Apolló új műsora.** Az Apolló plakátjait nem kell komolyan venni. Olyan az, mint a rossz kikiáltó: kevesebbet mond, mint amit a ponyván belül nyújtanak. Így sehohsem találjuk Vajda Emmának, a tüzről pattant szép magyar énekesnőnek a nevét, akit — bár most gyönyörű új dolgokat ad — csak uncei-smunceli néven ismer a közönség. Nos, Vajda Emma is itt van, az igazgatóság meghosszabbította a szerződését, ami feltétlenül okos dolog volt. Részben mert így magyar is van a műsorban, részben mert nálánál jobbat úgy sem kapott volna. A legnagyobb sikere ma is neki van, dalai — és velük együtt ő is — hamarosan népszerűvé lett Fiumében. Mellette Hofer Miksának van őszinte sikere, aki csodálatos gyorsasággal rögtönzi a verseket és mint ilyen, poétikai babérokat is arat. *Valders* Rolf pompás mimikus, akinek némajátékai valóban beszédesekek. Igen ügyesek a *Retlas-hölgyek*, a kik tetszetős táncukért kaptak tapsot. Jók még a többiek is, akiket ez alkalommal nincs helyünk felemlíteni. A Hildegard című egyfelvonásos zárja a mostani sikerült műsort, amelyet érdemes megtekinteni.

— **Gyógyíthatatlan betegség miatt.** — Megirtuk néhány nappal ezelőtt, hogy a pecsinei fürdő közelében a tengerből egy női holttestet fogtak ki, melynek személyazonosságát akkor nem tudták megállapítani. A ruházat S. A. jelzéssel volt ellátva. Tegnap reggel a csendőrség a zágrábi hatóságtól értesítést nyert, hogy a feltalált holttest Pestrieh Amália 42 éves samobori, Zágrábban lakó aszonynyal azonos. Lakásában, melyet már hosszabb ideje hagyott el, levelet találtak, melyben bejelenti, hogy gyógyíthatatlan betegsége miatt öngyilkosságot követ el.

— **A costrenai öngyilkos.** Mintegy két hónappal ezelőtt — mint emlékeztetés — Costrena Sv. Barbara község kutyájában egy

férfi holttestére akadtak. Az illető revolvérrel föbelőtte magát s a kutba ugrott. Most megállapították, hogy az öngyilkos Maglja István 25 éves hrkovcei, szlavoniai volt körjegyző, aki nagyfokú idegességben szenvedett.

— **Akik Amerikának szánt ruhát lopnak.** Ismeretes, hogy Amerikában a ruházat egyike a legdrágább beszerzési cikkeknek és ezért igen sokan, különösen a munkások, ruhavásárláskor zsbárusokhoz fordulnak. Egy ilyen amerikai zsbárus nagyobb haszon reményében Európa egyes városaiiban, többek között Fiumében is megbízottat tart, aki épp tegnap rakott a Carpathiára nagyobb ruhaküldeményt. Az e körül foglalatatoskodó néhány munkás, a többieknél is szegényebb ördögök, az alkalmat felhasználván, a rosszul csomagolt rakományt alaposan megdézsmálta, ki-ki elvevén azt, mire éppen szüksége volt. A dolog sikere most már csak a kikötőből való kijutástól függött. Ez tényleg nem ment oly simán, mint az áruk elemelése, mert az éber pénzügyőrök a lopásra rövidesen rájöttek és öt egyént és pedig: Márkus Jánost, Vajda Valentint, Marsanich Sándort, Draghicevich Györgyöt és Manzato Pasqualet átadták a rendőrségnek.

— **Holttest a tengerben.** Megirtuk, hogy Malvis Mária 20 éves leány hétfő reggel óta nem tért haza s szobájában levelet találtak, melyben azt írja, hogy öngyilkos lesz. Tegnap Lovrana közelében egy fiatal nő holttestét halászták ki a tengerből s megállapították, hogy a halott nő Malvis Máriaival azonos. Holttestét a voloscai halottasházba vitték.

— **Corso mozi.** Ma esti új műsor: Pathé-Hiradó. — A Marmora óriáshajó fedélzetén. — Velencei álom, dráma. — Colombo, Ceylon fővárosa. — Beoncelli a futóversenyen.

— **Zanella és Casino Patriottico.** Zanella Rikárd, a Voce del Popolo szerkesztője annak idején támadást intézett lapjában a Casino Patriottico ellen, mert szerinte a Casino ötvenezer koronát meghaladó kölcsönt vett fel a városi takarékpénztárnál az egyleti helyiség átalakítására, ami a takarékpénztár alapszabályaival ellenkezett s mert az elhunyt Zaengerle Remig kaszinói tag haláláról politikai okokból nem akartak megemlékezni. A Casino 90 tagjának aláírásával erre beadványt adtak be, amelyben Zanellának az egyletből való kizárását kérték. Erre Zanella négy cikkben nekirontott a 90 kaszinói tagnak, akik közül heten bíróság elé vitték az ügyet. Négyen a panaszosok közül köztisztviselők s ezeknek Zanella ellen indított pörét Budapesten esküdtszék fogja tárgyalni, míg a három másik kaszinói tag, Celligoi Sándor, Celligoi Jenő és Fonda Humbert által megindított pört ma délután tárgyalta a fiumei törvényszék.

A tárgyalás elnöke Lucich Kelemen táblabíró délelőtt 9 óra után nyitotta meg a tárgyalást. Szavazóbírák voltak Halász dr. és Nachtigall dr. A tárgyalás elején felolvasták a négy inkriminált cikket, azután Zanella védekezése következett. Beismerte, hogy ő irta a cikkeket, de nem érzi magát bűnösnek, mert szerinte a kritikája teljesen jogos volt.

Blasich József, a városi takarékpénztár igazgatója igazolja, hogy a kaszinóval kötött kölcsönszerződés nem felelt meg a takarékpénztári alapszabályok rendelkezésének, de a város egyik legelőkelőbb egyletéről lévén szó, mint a múltban is kölcsönt nyújtottak, dacára annak, hogy a Casino Patriottico passzív egyesület, az egyleti butorkra azonban zálogjogot vettek s a tagok is garantálták a kölcsönzött összeg visszafizetését.

A panaszosok képviselőjének Rudan Aldo drnak észrevételei, valamint Zanella védőjének Rudan Dino drnak a védőbeszéde után Zanella védekezett még s felmutatta azt

a levelet, amelyet Salis Sevis gróf vezérőrnagy dandárparancsnoktól kapott, mely szerint katonai becsületbíró az ő személyével sohasem foglalkozott. (Nem is az ő hanem a tartalékos tisztek ügyét tárgyalták. A katonaság Zanellának, mint polgári egyéneknek az ügyével nem is foglalkozhatott. — A

A törvényszék ezután tanácskozássra vonult vissza s féltizenkettőkor kihirdette az ítéletet, melyben *bűnösnek mondja ki* Zanella Rikárdot sajtó útján elkövetett négyrendbeli becsületsértésben s 800 korona összbüntetésre ítéli. Zanella felebbezett az ítélet ellen.

— **Halálozás.** Triesztben tegnap elhunyt Fonda Antal nyug. fiumei városi igazgató-tanító. Az elhunyt jó magyar érzésű fiumei volt. Hosszu éveken keresztül foglalkozott irodalommal s nevét leginkább azzal tette ismertté, hogy a magyar irodalom gyöngyeit fordította le olasz nyelvre. Halála városszerte nagy részvétet kelt.

× **Uj fogtechnikus.** Novák Rezső fogtechnikus műtermet nyitott a Corso 42. sz. alatt levő Mattiassi házában. Legújabb amerikai rendszerű munka. Modern hygiénia.

TŐZSDE.

	Jun. 3 zárlat	Mai árf. 1/2 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	818.25	821.50
Osztrák hitelrészvény	624.50	626.50
4%-os koronajáradék	81.95	82. —
Osztr.-magy. államvasút	717. —	720. —
Jelzálogbank	428.50	430. —
Leszámitelőbank	514.50	519. —
Hazai Bank	283. —	284. —
Magyar Bank és Keresk. R-T.	549.75	552. —
Rimamurányi	703. —	707. —
Salgótarjáni	755. —	757. —
Közúti Vasút	648. —	652. —
Városi Villamos	367. —	369. —
Adria	549. —	—
Déli Vasút	126. —	—
Magyar Cukoripar	2845. —	—
Rizsgyár	3850. —	—
Budapesti Gabonátőzsde. (30 kilogrammonként.)		
Búza áprilisra	—	—
Búza májusra	—	—
Búza októberre	11.57	11.68
Rozs 1913 áprilisra	—	—
Rozs októberre	9.42	9.53
Tengeri májusra	—	—
Tengeri júliusra	8.07	8.11
Tengeri augusztusra	8.13	8.17
Zab áprilisra	—	7.75
Zab októberre	8.40	8.55
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	624.75	627. —
Magyar hitelrészvény	819. —	821. —
Osztrák magy. államvasút	718.50	721. —
Déli Vasút	126.70	128. —
Alpesi	971. —	976. —
Skoda	843. —	851. —
Osztr. koronajár.	83.15	—

Fiumei és trieszti értékek:

	Legutóbbi kötések átlagár.
Fiumei 4%-os kölcsönkötv.	92. —
Banca Fiumana	650. —
Fiumei Kereskedelmi Bank	295. —
Fiumei Népbank	112. —
Litorale Bank és Takaréksz.	240. —
I. Horvát Takarékpénztár	6100. —
„Indeficiente” tengerhajóz.	590. —
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1400. —
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1100. —
Orient tengerhajózási társ.	1300. —
Ált. Forgalmi r. t. régi	1900. —
„új”	1800. —
Magyar Olajgyár	202. —
Austro-Americana	292. —
Navigazione Libera Triest	643. —
Osztrák Lloyd	584. —
Stabilimento Tecnico	9850. —
Ampeloa Szeszpároló Rt.	436. —
I. Trieszti Rizsgyár	717. —
„Kerka” dalmát vizművek r. t.	431. —
Spalato Portland Cement	396. —
Assicurazioni Generali Nap.	891. —
Riunione Adriatica	3910. —

Perfekt német levelező,
könyvelő, nős, 9 évi irodai gyakorlattal állást óhajt változtatni. Cím a kiadóhivatalban.

Vér a parlamentben.

— «O» —
AZ ELLENZÉK BEMENT A HAZBA. — MANIFESZTUM A NEMZETHEZ. — ÓRIÁSI ZAJ A TEREMBEN. — A PARLAMENTI ŐRSÉG BEVONULT. — GERŐ SZÁZADOS KARDJÁVAL HÁROMSZOR VÉGIG VÁGOTT HÉDERVÁRY LEHEL KÉPVISELŐN. — JUSTH GYULÁT KIVEZETÉK. — SANDOR PÁL SÜLYOSAN MEGSÉRTETTE TISZÁT. — LUKÁCS BEJELENTETTE A KORMÁNY LEMONDÁSÁT.

A botránykrónika ma méltó befejezést nyert. A magyar palramentben rendőri szolgálatot teljesítő palotaőr fegyvert használt egy képviselővel szemben, aki vértől borítottan zuhant a padok közé. A munkapárt a történetek után és a kormány lemondása dacára fegyverrel véteti körül nemcsak a parlamentet, hanem a tanácskozó-termet is és kiviteti az ellenzéki képviselőket, akik így újra megfosztattak jogaik gyakorlásától.

A mai izgalmas parlamenti eseményekről ezekben tudósítunk:

Tüntetés a Rákóczi uton.

Kora reggel nagy tömeg lepte el a Rákóczi utat, ahol a Justh-párt helyisége van. Különösen sok munkás volt ott, akik minden egyes képviselőt lelkesen megéljenzettek. Mikor a képviselők 9 órakor lejöttek, hogy a parlamentbe menjenek, a tömeg velük tartott. Nyomukban egy szakasz rendőr haladt, de összeütközésre nem került a sor. A katonaság a kaszárnyákban készenlétben állott, de reájuk sem volt szükség. A tömeg lekesedett, éljenezett, de semmi okot nem adott a beavatkozásra.

Bevonul az ellenzék.

Egynegyed 10 óra volt, mikor az ellenzék — Justh Gyula, Károlyi Mihály, Apponyi Albert és Zichy Aladár vezetésével — a parlament elé ért. Mintegy százan voltak és egyenesen a terembe mentek. Elhelyezkedtek a padokban, aztán Justh Gyula felment az emelvényre.

Manifesztum.

Hatalmas, gyújtó hatású beszédben vázolta Justh az eseményeket és kérte az ellenzéket, hogy forduljon manifesztummal a nemzethez és világosítsa fel, hogy mit művelt a kormány.

Mig Justh a teremben beszélt, oda kint katonai vezényszavak hangzottak. A parlamenti őrség sorakozott és készült a munkára

Jön a munkapárt.

Tíz óra. A jobboldali ajtó függönye meglebben és megjelenik Lukács. Ebben a pillanatban örült erővel tört ki a zaj. Lukács sápadtan nézte a viharos jelenetet és lassan megindul a széke felé. Nyomában a munkapárt. Justh János felugrik a padra és harsány hangon kiáltja:

— Ő felsége a király nevében, Lukács egy közönséges tolvaj!

— Sőtolvaj! — mondja Fráter Lóránt. — Nyomában a sónyalók! — ordítja Szmrecsányi.

— El ne lopja a bársonyszéket! — kiáltják Lukács felé, mikor leül.

Ekkor lép be Tisza.

— Megjött a tanu! — ordítják feléje.

— Főtolvaj! Csirkefogó! Bandavezér!

Cimbora! — hangzik összevissza.

Tisza esenget.

— Ne rázza a kolompot, már szétszaladt a nyáj! — hangzik az ellenzékéről.

— Siessenek a lopással, mert pusztulni kell!

— Lopjatok el egymást is!

— Mennyi tanudíjat kapott? — kiáltják Tisza felé.

Tisza egy darabig rázza a csengőt, aztán hirtelen felkelt és indult kifelé.

— Mennek megint lopni! — hangzik utána.

Jön az őrség.

Tisza a folyosón intette az őrség parancsnokait: Horváth Pétert és Gerő Vilmost. Valamit mondott nekik, pár pillanat múlva aztán egy század palotaőr benyomult a terembe. Elöl ment Latzkovics terem biztos, aki fehér papírlapot tartott a kezében.

— Jönnék a sófináncok! — kiabáltak feléjük.

— Hitvány zsoldosok!

— Pfüj, szégyeljük magukat, maguk is magyar emberek?

— Pfüj, darabontok! Pribékek! Tiszacselédek!

Leütik Héderváryt.

Az őrség legénysége sápadtan hallgatta a keserű kifakadásokat. Horváth Péter őrnagy belekezdett:

— Parancsom van

— Peche van, nem parancsa! — szóltak közbe.

— Kitől van parancsa, Tiszától? Nem szégyenli, attól a frátertől parancsot elfogadni?

Ekkor a munkapártiak hirtelen felkelnek és kimennek.

— Fogják meg őket, lopni mennek! — kiáltották az őrség felé.

A hetedik padsor szélén állott Héderváry Lehel, mellette Gerő Vilmos százados. Héderváry teljes tüdővel kiabálta:

— Pfüj, pfüj!

Gerő hirtelen Héderváry felé fordult, kirántotta a kardját és a képviselő fejére sújtott. Héderváry megtántorodott, felemelte a balkezét; ekkor lecsapott a százados kardja másodszor is. Ez a vágás a kézelőt érte és végig hasította a bal kezét. Héderváry a padok közé zuhant és ekkor a vitéz sófinánc harmadszor is reá vágott, súlyos sebet ejtve a képviselő hátán.

Óriási kavarodás támadt erre. A képviselők mind oda rohantak és úgy látszott, hogy rárohannak a vérengző palotaőrre.

— Aki megsért, levágom, mint a kutyát! — ordította magán kívül Gerő százados.

A következő pillanatban a kardok kirepültek a hüvelyekből és a század így állott szemben a képviselőkkel.

— Vigyék ki és adják át a rendőrségnek! — ordította Gerő, mire két ór megragadta a vérző Héderváryt és kivonszolta.

— Hitvány bérenc! — rivallt Justh Gyula Gerőre.

— Letartóztatom! Őrség, kivinni! — tombolt a százados, de Justhoz nem birtak közel férközni, mert a képviselők körül vették.

— Ön közönséges örült a gazdájával együtt! — mondotta Huszár Károly Gerő-

nek. — Majd leszámolunk! — válaszolta a százados.

— Lehet — szól Huszár — de nem lo-vagiaskodunk. Sírni majd Ön fog, pribék! Ez alatt Justhót a képviselők kivezet-ték. Ekkor jött Vázsonyi, aki így szólt:

— Nem parlament ez, hanem orgyilkosok háza.

Héderváryt gyorsan kocsiba ültették és elvitték a mentőkhöz, ahol bekötötték.

Sándor Pál Tiszához.

Sándor Pál magán kívül a dühtől oda rohant a folyosón tartozkodó Tiszához:

— A legnagyobb hitványság, alávalóság, bitangság az, amit tettél! Közönséges bakonyi betyárok vagytok, akik perverzül gyönyörködtek a vérben. Aljas fráterok, pfuj! — ordította és ott hagyta a halottsapadt Tiszát.

— Redi, Hofricher és Lukács! Gyönyörű triumvirátus! — szólt Zichy Aladárnak.

Lukács megelégedett.

Horváth őrnagy oda megy Lukácshoz és jelenti, hogy mi történt. Lukács mosolyog és megelégedetten bólint. Tőle Tiszához megy a parancsnok és neki is jelentést tesz.

— A vizsgálatot nyomban meg fogom ejteni! — feleli Tisza.

Kezdődik az ülés.

A terem üres lett, az összes ellenzék kivonult. Ekkor bement a munkapárt, Tisza néhány szóval mentegette eljárását, majd felállt Lukács s így szólt:

— **Van szerencsém bejelenteni, hogy a kormány beadta lemondását.** Kérem a t. Házat, méltóztassék az új kormány kinevezéséig az üléseket elnapolni.

Tisza István ezzel szemben azt indítványozta, hogy június 11-én, az összeférhetetlenségi zsűri kisorsolása miatt, tartsanak ülést. Így határoztak:

A KORMÁNY LEMONDOTT.

BUDAPEST, jun. 4. Tegnap este 6 órakor Lukács László elnökletével minisztertanács volt, mely 1 óra hosszat tartott. A minisztertanács elhatározta, hogy beadja lemondását.

Enste 7 órakor a munkapárt tartott ülést, melyen bejelentették a minisztertanács határozatát.

Kombinációk.

BÉCS, jun. 4. Általános a vélemény, hogy Désy felmentése a munkapártra óriási csapást jelent. Az összes mértékadó körök igyekezete oda irányul, hogy a krízist a Lukács kabinetre izolálják. A krízis megoldásán minden oldalon fáradoznak és elsősorban egy ideiglenes kormány felállítására gondolnak, mely a megkezdett munkát a nyár folyamán befejezné, hogy ősszel a parlamenti válság véget érjen.

Az új kormány tehát csak átmeneti jellegű volna. Miniszterelnökül Khuen-Héderváry grófot, Láng Lajos bárót, Berzeviczy Albertet emlegetik. Számolnak azonban azzal is, hogy a mostani kormány valamelyik tagjára esik a választás. A miniszterelnöki szék betöltésénél még Serényi neve is forgalomba van, de nem tartják kizártnak, hogy a kabinet alakításával Balogh Jenő igazságügyminisztert fogják megbízni. Biztosra veszik azonban, hogy a király Lukács lemondását a ma délutáni audiencián feltétlenül elfogadja. Értesülés szerint Lukács utódjául Tisza István grófot fogja ajánlani. Tisza az esetleges megbízás elfogadására késznek nyilatkozott.

Lukács lemondása a király előtt.

BUDAPEST, jun. 4. Lukács László miniszterelnök ma este, vagy legkésőbb holnap Bécsbe utazik és átadja a királynak a kabinet lemondását. Együttal javaslatot tesz a felségnek utódja kinevezését illetőleg is.

BÉCS, jun. 4. Beavatott politikai körökben már most egész bizonyosan tudják, hogy

Tisza István nem kap megbízatást a kormányalakításra, sőt meghívást is aligha kap az uralkodótól, aki eddig gróf Khuen-Héderváry Károlyt, báró Láng Lajost, báró Jósika Samu főrendiházi elnököt és Berzeviczy Albertet rendelte magához kihallgatásra.

Az osztrák közvélemény a munkapárt ellen.

BÉCS, jun. 4. Bécsben általános elkésze-redést kelt a munkapártnak az a magatartása, amely a helyzetből nem akarja levonni a következményeket és Lukácsot, valamint a többi sópanamistákat úgy ünnepli, mint valami hősokeket. A munkapárt körhelyiségében ugyanis tegnap este annyira tüntettek Lukács mellett, mintha valamely diadal után jelent volna meg köztük. Azok a bécsi politikusok, akik ismerik a legfelsőbb körök fel-fogását, azt mondják, hogy a munkapártot a legközelebbi napokban nagyon keserű esalódás fogja érni, mert az udvar és a király most már a kiengesztelődés politikájának a hívei és szó sines többé róla, hogy Tiszának és Lukácséknak a parlamenti ellenzék ellen újabb katonai erőt bocsássanak rendelkezésére. A esászárváros közönsége a legnagyobb örömmel fogadta a budapesti törvény-szék ítéletét és a lapok egyértelműleg ujjongtak afelett, hogy ez az ítélet meghozza Magyarország várva várt politikai békéjét.

A király elejtette Lukácsot.

BÉCS, jun. 4. A bécsi újságok hiradása szerint a király nemcsak Lukácsot ejtette el, hanem az általa képviselt politikai irányza-tot is. A közeli napokban erre vonatkozólag nem remélt meglepetések várhatók.

Átmeneti minisztérium.

BÉCS, jun. 4. Hir szerint a lemondó magyar minisztérium helyébe a király ügy-ívő kabinetet fog kinevezni. A kabinetnek nem lesz politikai jellege, hanem csupán az lesz a feladata, hogy az összes összeülő parl-ament elé kerülő ügyeket előkészítse. A minisztérium kinevezésével egyidejűleg ho-mo regiusz veszi kezébe a politikai helyzet rendezését.

Hazai lesz a miniszterelnök.

BÉCS, jun. 4. Báró Hazai Samu honvédelmi miniszter ma vissza akart utazni Bu-dapestre, de a kabinetiroda utján azt az uta-sítást kapta, hogy egyelőre maradjon Bécs-ben. Beavatott helyről szerzett értesülés sze-rint Hazait személték ki arra, hogy az új kormány miniszterelnöke legyen.

Az ellenzék tanácskozása.

BUDAPEST, jun. 4. A parlamentből ki-zavart ellenzék a néppárt körhelyiségébe gyü-lekezett össze és a képviselők a legnagyobb felháborodással tárgyalták a parlamenti vé-rengzést, amelyről jegyzőkönyvet vettek fel.

Wekerle Bécsben.

BÉCS, jun. 4. Wekerle Sándor dr., aki már tegnap este vissza akart térni Budapest-re, bizonytalan ideig Bécsben marad.

Hazai és Berchtold tanácskozása.

BÉCS, jun. 4. Báró Hazai Samu honvédelmi miniszter ma délelőtt hosszú ideig ta-nácskozott gróf Berchtold külügyminiszter-rel.

A Lukács-kormány lemondása.

BUDAPEST, jun. 4. A miniszterelnök ma délután Bécsbe utazik, ahol beadja a saját és kormánya lemondását.

Hogyan ütötték le Héderváry Lehel?

BUDAPEST, jun. 4. Dr. Héderváry Lehel országgyűlési képviselő a következő-kép adta elő megsebesülésének körülményeit Az Est munkatársának:

— Mikor a palotaőrség bevonult a te-rembe, az egész ellenzék egyértelműen kezd-te szidni ezeket a fogdmegeket és minden felől „pfuj”, szégyeljük magukat!” szavakat kiabáltak feléjük. Én is kiabáltam, mikor Gerő százados hozzám ugrott, kirántotta a kardját és kétszer a fejemre sújtott vele. Védelmemre magam elé tartottam a karomat és felfogtam a csapásokat. Az egyik ütés a kézelőmet hasította szét és megakadt a manzetta gombomon, a másik a bal ka-rom csuklóját sértette meg. Rá akartam ro-hanni a feldühödt fenevadra, de közben megbotlottam és a padok közé estem. Erre a gyáva alak még akkor is végig vágott raj-tam, mikor a földön feküdtem.

— Volt-e a képviselő urnál revolver? — kérdezte az újságíró.

— Ezer szerencse, hogy soha életemben nem tartottam magamnál fegyvert, mert ez alkalommal kinéletlenül keresztül löttem volna támadómat. A földről a palotaőrök ráncigáltak fel, akik átadtak a folyosón a esendőöröknek. Kivezettek a képviselőház elé, ahol képviselőtársaim kocsiba ültetve a men-tőkhöz vittek. A mentők kötözték be sebeim-et.

Gerő százados a vérengzésről.

BUDAPEST, jun. 4. Gerő százados, a parlamenti vérengzés aktív hőse, így nyi-latkozott.

— Én a szolgálati szabályzat értelmé-ben jártam el. Cselekedetemért csak felettes hatóságomnak tartozom felelőséggel.

Ugy láttam, hogy Héderváry képviselő ur a revolveréhez nyult. Ezt akartam meg-előzni, mikor fegyvert használtam.

Kiütéses tifusz Triesztben.

TRIESZT, jun. 4. A Vorwaerts hajón konstataált betegségéről megapostták ki-ütéses tifusz. A veszedelmes baj a város-ban is erősen terjed.

Sasonow nyugalomba vonul.

PÉTERVÁR, jun. 4. Udvari körökben hire jár, hogy Sasonow külügyminiszter a Balkán válság megoldása után lemond állá-sáról.

Oroszország a békéért.

FRANKFURT, jun. 4. Pétervárról táv iratozzák a Frankfurter Zeitungnak: Itteni politika ikörökben fölmerült az az eszme, hogy a nagyhatalmak gyakoroljanak nyomást Bulgáriára és Szerbiára azzal a fenye-getéssel, hogy Monasztir és Szaloniki au-tonóm városok lesznek, ha a szövetségesek nem tudnának békésen megegyezni.

Bulgária és Törökország titkos megegyezése.

PÁRIS, jun. 4. Az Echo de Paris jelen-ti: Bulgária és Törökország között titkos megegyezés van, amely szerint, ha Bulgá-riának Szerbiával és esetleg Görögországgal Macedóniában háboruja támadna, a porta jóindulatu semlegességet fog tanusi-tani. Az a remény indította a portát ennek a titkos szerződésnek megkötésére, hogy így Bulgáriától határok megjelölésében ked vezőbb feltételeket kaphat Görögországgal szemben pedig erősebben léphet föl, mi-kor az Aegei-szigetek hovatartozásáról lesz szó.

A görög-bolgár harcok.

SZALONIKI, jun. 4. Az athéni táv. iro da megállapítja, hogy bizonyos külföldi la-poknak ama hirei, mintha a Panghaon mel-lett történt legutóbbi összeütközéseknél a görögök kezdték volna a támadást, tökélete-sen valótlan. Ezeket az összeütközéseket el-lenkezőleg, a bolgároknak a görög hadsereg által megszállott vidékekre való benyomu-lása idézte elő. Ez a benyomulás pedig a megelőző megállapodás ellenére történt, a katonai parancsnok utasítására. A görög csapatok, melyek ötszörös bolgár haderővel állottak szemben, csupán védekeztek a be-törés ellen. Az összeütközések folyamán a görögök részéről három tiszt és 57 katona elesett, három tiszt és 165 közlegény megse-besült, husz katona eltűnt.

Török csapatok Albániában.

DURAZZO, jun. 4. Még mindig vannak elszórt török csapatok Albániában. Ma-hud pasa vezetése alatt körülbelül 3000 fő-nyi török katonaság táboroz Tirana és Alesszió környékén. Ennek a seregnek sok ágyuja és géppuskája van.

IDEGENFORGALOM

(Mouvement d'étrangers)

ABBAZIA

tegnap érkezett fürdővendégei:
(Hótes arrivés hier:)

Vehl G. Cassel	Palace
Joachin Gusztáv Berlin	Palace
Deutsch Béla Győr	Bellevue
Zar Berta Selo Novaki	Zotter
Jovanovics Rudolf Wien	Zotter
Jobst Johann Olmütz	Lokey
Bleyle Rozar Wien	Lokey
Schwarz Fülöp Debrecen	Splendit
Attias Zlata Sarajevo	Westphal
Foltz Rudolf Salzburg	Speranza
Taudler József Wien	Speranza
Zajfert Theodor Moskva	Speranza
Ipolyi Árpád dr. Budapest	Kolb
Csánky Dániel Veszprém	Kolb
Messing J. Wien	Vruss
Grosz Jenő Budapest	Gutenberg
Tánczos Ferenc Budapest	Herkules
Herwig Paul Frankfurt	Vestphal
Bruck Ignác Pór	Breiner
Adler E. Vinkovce	Breiner
Kohn Miksa Kassa	Breiner
Havas Sándor Budapest	Breiner
Schmelcz Osias Bielitz	Breiner
Lévai Jenő Dunavecse	Breiner
Groszmann Mór Budapest	Agram
Karczewski Jan Varsó	Austria
Molnár Mária Budapest	Austria
Uler Ede Budapest	Manser
Metall D. Lemberg	Manser
Stich Hans Wiener N.	Manser
Lasnansky F. Wiener N.	Quitta
Tempea Marius Nagytárnok	Quitta
Fátyol Hedwig Budapest	Quitta
Deutsch Ármán Budapest	Savoy
Zech Carl báró Berlin	Savoy
Lichtmann Vilmos Budapest	Savoy
Stelzel Károly Budapest	Savoy
Strobing Viktor Wien	Stefania
Grünwald Emil Znaim	Stefania
Káldor Gyula Wien	Stefania
Langhlin Mrs. Mc. Amerika	Stefania
Keler A. dr. Laibach	Schanzer
Meisel Gisella Budapest	Hammar
Szilágyi Oszkár dr. Wien	Hammar
Krausz Elemér Wien	Hammar
Krausz Ármán Budapest	Tenta
Verteó József Budapest	Tenta
Stadler Tódor Budapest	Lido
Friedrich Vilmos Topusko	Lido
Zsarnóczay Ida Vác	Lido
Frey Hilda Budapest	Lido
Fehér Manó dr. Kolozsvár	Miran
Blitzer Szidónia Marosvásárhely	Neuhausl.
Grosz Ignác Szatmárnémeti	Neuhausler
Affanasowicz Michal Lwow	Peppina
Rinkiewicz Josefa Kobrin	Peppina
Wels Friedrich Budapest	Istria
Petzold A. Olmütz	Istria
Kopernicki Stanislaw Latowka	Union
Loleska Amalia Varsó	Union
Koszewska Henrika Polen	Union
Siedlecki Adám Krakkó	Union
Schwarzberg Johann Tuzla	Liburnia
Zbilsky József Zebra	Jacic
Prohaska Antonia Lemberg	Plesch
Réisz Teréz Budapest	Szegő
Ujhelyi Péter Budapest	Szegő
Kiefer Nándor Temesvár	Riviera
Lajos Antal	Riviera
Taróczy Árpád Nyiregyháza	Riviera
Basa Aurélie Wien	Riviera
Révész Mihály Budapest	Riviera
Stern Mór Szabadka	Jezica
Nettelhorst Dóra Budapest	Abbazia 341
Sándor Dezső Nagyvárad	Márkus
Stanislav Marín Brsozov	Regina
Radó Ernő Budapest	Lederer
Zaschkodny József dr. Wien	Herkules
Hruska Louise Prága	Mignon
Hrdlicka Therese Prága	Mignon
Ragner Róza Wien	Mignon

Leib Vida Wien	Mignon
Urjasch Gills Vilno	Bristol
Revisnye Kark Bikol	Vécey
Koch Ferenc Budapest	Vécey
Grünhut Richard Fiume	Vécey
Wojcich Huza Grybow	Volosca 189
Schmalbach Henrik Budapest	Alice
Ehrenthal Ferenc Budapest	Abbazia 58
Kertész Béla Budapest	Wienerheim
Hölzl Helene Wien	Wienerheim
Parthey Oszkár Coln	Wienerheim
Maresch Adele Wien	Wienerheim
Némez Marerz Lemberg	Mascagni
Nádor Márton Szolnok	Habsburg
Polgár Mihály Budapest	Lederer
Löwenhiem Ida Wien	Habsburg
Wedasek Leopoldine Wien	Habsburg
Molnár Ottó Budapest	Lederer
Neustadt Georg Kassowitz	Lederer
Marotlin Rudolf Budapest	Lederer
Lauffer Heinrich Budapest	Lederer
Döményi Dávid Budapest	Sichich
Zimmermann Wilhelm Wien	4 Jahreszeit.
Sgnarenina Friedrich Wien	4 Jahreszeit.
Divecky O. V. Zlonice	Cesky
Pontt E. Hamburg	Palace
Lantrup W. Hamburg	Palace
Mauwe Waldemar Varsó	Bellevue
Leon Ottalie Wien	Palace
Brezmann Heinrich Wien	Palace
Büchler Arthur M.-Vásárhely	Palace
Jakob Róza M.-Vásárhely	Palace
Smit M. Julius Wendelyim	Palace
Schultze Hans Walle	Palace
Paskievic Peroslav Prága	Palace
Scheiber Emil Budapest	Jolanda
Scheiber Leo dr. Budapest	Jolanda
Teller Kálmán Budapest	Viktoria
Kardos Nándor Makó	Plobst
Hamrn Ernst München	Plobst
Falat Marie Bistray	Helios
Sebald M. München	Plobst

Tengeri fürdő Lusinpiccino Cigale Strand-Hotel és Bellevue penzió - Cigale -

Minden kényelmet biztosító elsőrangú családi otthon. Magyar ház. Prospectus.

VELENCE.

ORIENTAL NAGY KÁVÉHÁZ

Riva degli Schiavoni, a Lidora induló hajók kikötőjével szemben.

Tagás terasz — Játékszoba amerikai bar. — Modern berendezés. — Központi fűtés. Kitűnő szellőztetés.

Naponta 4-től 6-ig és fél 9-től 12-ig szimfonikus zenekar.

Mozgóképelőadás teljes világitás mellett.

Naponta új műsor.

Kőbányai Polgársör,

a Florian, Quadri és Orientale kávéházak, (Szt. Márktér és Riva degli Schiavoni) valamint a Grand Hotel Lido sörcsarnoka közönségének legkedveltebb itala.

Vaerin Testv. és Tsa.

A „TENGERPART“ telefon sz. 229.

Arkaden Café Abbazia

közvetlenül a Quitta fürdő mellett.

Legszebb fekvéssel a Súdstrandon 400 ember befogadására képes terem árkádokkal. Minden kül- és belföldi ujság.

Legjobb frissítők és italok.

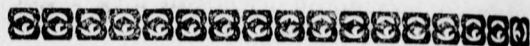
Csapolt pilseni sör.

Minden vasárnap és csütörtök délután fél 4 órakor a fürdőzenekar szalonkvartette hangversenyez. Piebau Ferenc kávé

Ella Villa

Penzió és vendéglő, Abbazia. Szobák ellátással és ellátás nélkül. Mérsékelt árak.

CIRKVENICA.

Modern Penzió

Legajánlatosabb penzió a fürdő mellett. Gyönyörű tengeri kilátás. Kötöny konyha, Mérsékelt árak.

Hungária szálló

Lido - Venezia.

Elsőrendű új szálló. Lift, fürdőszobák stb. Magyar és francia konyha. Kitűnő italok.

: PENZIÓ 10 LIRÁTÓL FELJEBB. :

ÚJ FÜRDŐINTÉZET (meleg fürdővel).

ABBAZIA Reichstrasse

Göz-, kádfürdők- és meleg tengerivíz-fürdők.

Szobák 3.— koronától feljebb.

Tulajdonos: I. R. SCHWEIGLER.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYOGYSZERTÁRA

a városi torony mellett

Ajánlja magát minden orvosi rendelés a zonnai és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszap-panok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépítőszerek stb. sfb.

Kevés munkával

sok pénzt kereshet bárki, aki magánfeleknek egy nagyon kedvelt cikket el tud adni. Nem szakmabelieket alaposan kioktatunk, Némi eredmény után fizetést is adunk. Ajánlatokat kérünk „Kevés-sok 899“ jellegű Blockner hirdető irodájába Budapest, IV. Semmelweisutza 4 sz.

KÖZGAZDASÁG.

—O—

AZ ÖNÁLLÓ VÁMTERÜLET.

Az önálló magyar vámterület ügye talán soha olyan rosszul nem állott, mint mostanában. Mindössze másfél esztendő választ el bennünket attól az időponttól, amikor az új tárgyalásokat az 1908. XII. tc. rendelkezése szerint Ausztriával feltétlenül meg kell kezdeni, de arról, hogy valamelyik jelentősebb érdekkörben az önálló vámterület megvalósítását a legközelebbi kiegyezés idejére nyomatékossabban követelnék, propagálnák: eddigelő nem hallani semmit.

Kétségtelen, hogy Magyarország a közös vámterület mellett is igen jelentékenyen meg tudott, különösen az utóbbi években, gazdaságilag erősödni. A mezőgazdaságnak főbbnyire jó esztendeje volt, a magas vámok pedig az árakban teljes mértékben érvényesültek. Az emelkedő jólétnek egyik bizonyossága, hogy a takarékbetétek az 1911. év végén több, mint négy milliárdot tettek ki, az 1900. év 1800 milliójával szemben. Gazdasági felendülésünk egészen az 1902. év derekáig nagyon szépen haladt, amikor — sajnos — megakasztotta a balkán háború és a nyomában járó hitelválság. Alapos kilátás van azonban arra, hogy a kritikus idők multával ismét tovább haladhatunk a megkezdett úton.

Nem tagadható, hogy gazdasági megismosodásunkban számottevő része volt hazai iparunk fejlődésének is. Dacára annak, hogy a magyar ipar teljesen védetlenül áll az osztrák versenynyel szemben, ipari termelésünk ma már közel jár az öt milliárdhoz. Az 1898-iki, illetve 1906-iki termelési felvételekkel szemben tehát hatalmas gyarapodást észlelhetünk. Mindamellett ez az eredmény egyáltalán nem kielégítő, mert ipari produciónk fejlődése még a belső szükséglet növekedésével sem képes lépést tartani, amit tanusít az, hogy az áruforgalmunkban kimutatott fél- és készgyártmányok behozatali többlete folyvást emelkedik. Ez a behozatali többlet képviseli ugyanis a beltróli fogyasztásnak azt a részét, melyet a hazai termelés nem tud fedezni. 1898-ban kitért a behozatali plusz 370 milliót, 1906-ban 532 milliót, 1910-ben 704 milliót, 1911-ben 751 milliót. Nyilvánvaló tehát, hogy ipari fejlődésünk mai progressziója mellett a külföldi ipar a magyar piacon mindinkább tért foglal el.

Tisztán áll így előttünk, hogy milyen nagy árt fizetünk azokért az előnyökért, amelyeket a vámközösség különösen a mezőgazdaságnak nyújt, amikor iparunkat egy nyire kiszolgáltatjuk és jóformán teljesen lehetetlenné tesszük, hogy kellő erőre kapjon. Megéri-e az áldozatot a nekünk kijutó előnyök, amelyekből kétségtelenül nem csak a mezőgazdaság húz hasznot, hanem közvetve az ipar és a kereskedelem is, annak részletes mérlegelésbe most nem bocsátkozunk. De legyen bár a számottevő magyar gazdasági körökben ezidőszert az a nézet tulsúlyban, amely a vámközösséget egyelőre még fenntartónak véli, az semmi-

esetre sem lehet jó taktika, ha ez olyan feltűnően demonstrálják és jóformán egymást legázolva sietnek a közösséget dicsőíteni.

Chorin Ferenc, aki a Gyoszi legutóbbi közgyűlésén tartott beszédében szintén nagyon kevés biztatót mondott az önálló vámterületnek a közeli időben való megvalósíthatásáról, mégis hangsúlyozta az önálló vámterület követeléséről, hogy „azt, amit a törvény nekünk biztosított, ami nekünk egyetlen fegyverünk Ausztriával szemben tisztességes egyezés megkötésére s ami egyetlen lehetőség az ország nagyarányú fejlődésének és teherviselési képességének biztosítására: ezt az eszmét nekünk egyszeren lomtárba tennünk nem szabad”.

A magyar iparosok és kereskedők tegnapelőtt Bécsben jártak, hogy visszadják az alsóausztriai iparegyesületnek nálunk tett látogatását. A bécsi urakat az utóbbi időben a hosszú lejáratu kiegyezés és más hasonló jók emlegetésével nagyon elkényeztették. Vajjon a magyar kereskedők értécsükre adták-e bécsi kollegáikat, hogy vagyunk itthon még néhányan kurucok is.

APOLLO SZÍNHÁZ

Igazgató: TROPFAUER ÁRMÁN

Via Alessandro Volta 6 (A De la Ville és az Imperial szálló közötti utcában).

Junius 1-től 15-ig

Szenzációs műsor!

Hofer Miksa rögtönző énekes. — The Retlas táncoktós. — Goltz Giza orosz táncosnő. — Hildelgard szkecs és az összes szerződött muerök fellépte.

Előadás után kabaré szabad bemenettel.

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák” szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

„Bonavia” szálló

Via Edm. De Amicis 4.

Min két szállóban kitünő konyha és árnyas kertek Fajborok és köbányai polgári sör.

Tulajdonos
Ederer-Burger Gyula.

Olcsó tűzifa

felaprítva kapható az Első fiumei parkettgyár és gőzfűrés r. t.-nál házhoz szállítva tonnánként 25 koronáért. Legkisebb szállítás egy fuvar (körülb. 2 tonna). Telefon 16-29 és 39.

Igyék naponta 1—2 palaczk

Dupla-malátasört

de Szent István védjegyűt, mert ez a legelső, a valódi.

A söriparban korszakot alkotó a „Kőbányai Polgári Sörfőzde” ezen világhírű söre, amelyet ma már minden országban utánoznak. Nemcsak a legélvezetesebb üdítő ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség-, étvágy hiány-, vérszegénység-, álmatlanság-, tüdő- és gyomorbetegségeknél: igen ajánlandó lábbadozó betegeknek és szoptató nőknek is.

Ajánlja: Noorden tanár Bécsben; Korányi tanár Budapesten; Glax tanár Abbáziában és számos más szaktekintély.

Kapható:

Frisztöltésű palaczkokban minden fűszer és csemege kereskedésben. Frissen csapról kimérve minden előkelő étteremben.

Szakképzett varrónő

magyar-német nyelvismerettel üzletbe, vagy állandó munkára ajánlkozik.

Cím a kiadóhivatalban. !

Figyeljen a névre és kérjen mindig határozottan Erdőgyöngyét. Hasonnevű értéktelen utánzatok visszatartandók!

Erdőgyöngyeművek. Moritz Löw.
Brünn-Hussowitz.

Minden a hihordás vagy a szétküldés körül felmerülő panaszi telefon, vagy levelezőlap útján a kiadóhivatalba kérünk bejelenteni.

ADRIA szálloda és étterem

Adamich - utca

Tulajdonos: DE NEGRI TRANQUILLO

Kedvelt találkozóhely

A városcentrumában, a hajóállomások közelében villamos vasúti megállóhely. Pompás kilátás a tengerre. Kényelmes és elegáns szobák, fürdők villanyvilágítás, mérsékelt, árak.

Kitünő német és olasz konyha.

A legjobb dalmát és házi borok, állandóan friss sör.

ROSENBERGER B.

és testvére butorraktára

Fiume Corso 34 (Struppi ház) Telef. 504.

Cantridai fürdő és vendéglő

Tengeri fürdő, 250 szép kabinnal és napkurára szolgáló külön terrasszal. Nagy árnyas vendéglői kert terrasszal és tekepályával. Kitűnő konyha és kifogástalan borok. Kőbányai polgári sör. Villanyos összeköttetés Fiumétól a fürdőig. Vasár-és ünnepnapokon délután zene-hangverseny.

Fürdőjegyek fehérneművel 40 fillér.

Olcsó bérletjegyek.

Kawa-Santal-Kapszulák kitűnő szer húgycsőfolyás kankó, herelob, hólyaghurut és idült fehérfolyás ellen. Meglepően gyors hatás. 1 doboz ára 3 korona.

Dr. Bota-Injekció ezzel egyidejűleg használva. Orvosilag ajánlva. 1 üveg 1 kor. 60 fill.; ehhez egy fecskendező férfiakra vagy nőknek 1 kor. 50 fill. Eredményért kezesség.

Universal-Fluid felülmulhatatlan hatású testszaggatásoknál, reuma-, csuszfej-, fogfájásnál és bőrvizketegségnél. 1 próba üvegcsé 40 fill. 1 nagy üveg 1 kor. 50 fill.

SKRIBANEK K. M. gyógyszerháza a „Kereszt“-hez,
Temesvár, Erzsébetváros, XIV., Hunyadi-ut 30.
Viszontelárusítók jól fizetve.

LINOLEUM

!! RITKA ALKALOM !!

Uj hűdemény érkezett Linoleum-szőnyegekben, bordírral és fémsarokkal,

150x200 nagyság	K	8.50	darabja
200x250	K	14.—	"
200x300	K	17.—	"

Viaszkosvászon

78 cm. magas méterenként	Kor.	1.70
110 cm. magas méterenként	Kor.	2.10
115 cm. magas méterenként	Kor.	2.50

Linoleum futók

67 cm. magas méterenként	Kor.	1.60
90 cm. magas méterenként	Kor.	1.10
100 cm. magas méterenként	Kor.	2.50

Linoleum, fürdő-, háló- és ebédlőszobák lefedésére m²-kint Mor. 2.50.

Padlók lefedését saját munkásaink által vállaljuk. Költségvetés ingyen és bérmentve.

Haas Leopold - Fiume
CORSO 6.

SCHÖN I. — Szépség és hajápolási terme — SCHÖN I.

A legújabb módszer szerint arc- kéz- ápolás (manicur, villanyos arcmassázs (vibrations massage) szemölcslevétel és arcbán levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Diszfésülések elvállaltatnak. Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Via Caraccioli 12, II. em.

Telefono 11-89.

MOST NYILT MEG!

BAJIN Z.-Fiume Piazza Andrassy.

Nődivat — kézmű — és rövidárkereskedése.

Aki szobaleányt, szakácsnőt, inast, pincért, vagy bármely alkalmazottat keres, forduljon bizalommal

Logarić J. közvetítő irodájához
Via Parini 15. sz. Telefon sz. 15-87.
Üres lakások és butozott szobák szintén közvetítettek.

Villa Sans Souci
Abbazia.

Előkelő családi otthon. - Teljesen ujonnan berendezve. Uj tulajdonos Finom bécsi konyha.

Wetzler Testvérek azelőtt Gondrand Testvérek,
Nemzetközi Szállító Rt. fiókja Trieszt.

A legmegfelelőbb gyűjtőforgalom, különösen élelmiszereknek, Trieszttől Bécsig. Közvetlen fuvardíjtelek magyar és dalmát kikötőkből Bécsbe.

„Mercur“ kávéház

az indóházzal szemben.

Egész éjjel nyitva. - Amerikai billiárd. - Figyelmes kiszolgálás.

Tulajdonos: ZAGORC FERENC

Tripovich D. és Tsa. hajózási vállalat Naponkénti nyári gyorsvonal

Trieszttől Velencébe és vissza

a Venezia és Wurmbrandt gyorsgőzösökkel. Az ut tartama csak **3 óra.**

Indulás Trieszttől naponta 8 órakor d. e. Indulás Velencéből naponta 2 órakor d. u. vasárnap 8 órakor d. u.

Legalkalmasabb bevásárlási forrás

mindennemű vászon, kézmű, függöny női és férfi konfekció árukban. (Heti vagy havi részletfizetésre)

Alessandro Roth

Fiume Via E. De Amicis 9 I. em.
Telefon 15-65

I Fiumei magy. Uri és Női Fodrászterem

Adria palota. Telef. 11-60.

Ujonnan és higienikusan berendezett külön kabinokban olcsón végeztetik **fejmosás, hajfestés, onduláció, divatos fésülés és manicure.** Nagy raktár divatos betétekből, vágott hajból és pipere cikkekből.

Figy. higienikus uri teremben gyors és pontos kiszolgálás.

Mindenes leány

ajánlkozik kis családhoz. Levelek „MAGYAR LEÁNY“ jellegével a kiadóba kéretnek.

Mindenkinek kedves

Ajándék

FIUME, kikötővárosból

„1 zsák kávé“

(en miniature) legfinomabb pörkölt kávéval töltve.

Kapható - 3minőségben - G. STOCHEL csomagüzletében.

Grand Magazin alla Convenienza

NEMES HENRIK fióklelete
Fiume, Piazza Scarpa 4.

Férfi-, női-, gyermek fehérneműek, aljak bluzok, harisnyák, kézimunkák, kellékek, stb. stb. szolid, szabott áron.
Katonai és egyenruházati cikkek gyári raktára. Legnagyobb és legjobb bevásárlási forrás.